SUBJEKTY PÔSOBIACE V OBLASTI OCHRANY DETÍ PRED NÁSILÍM

PREHĽAD OPRÁVNENÍ A POVINNOSTÍ

03 / 2018

MINISTERSTVO PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Národné koordinačné stredisko pre riešenie problematiky násilia na deťoch

CHRÁŇME DETI PRED NÁSILÍM

ÚVOD

Zákonná úprava súvisiaca s problematikou násilia na deťoch je pomerne rozsiahla a roztrúsená v mnohých právnych predpisoch. Prehľad oprávnení a povinností subjektov pôsobiacich v oblasti ochrany detí pred násilím má primárne slúžiť ako praktická pomôcka pre pracovníkov participujúcich subjektov.

Prehľad bol spracovaný na základe viacerých podnetov a požiadaviek vznesených na koordinačných stretnutiach k problematike násilia na deťoch. Pozostáva z dvoch typov tabuliek, ktoré sa navzájom dopĺňajú a boli vytvorené a zoradené podľa subjektov pôsobiacich v oblasti ochrany detí pred násilím. V prvom type tabuliek sú vymenované všeobecné povinnosti a oprávnenia jednotlivých subjektov, pričom obsahujú najdôležitejšie ustanovenia zákonov súvisiace s problematikou násilia na deťoch.

Dôraz bol kladený predovšetkým na ustanovenia, ktoré sa priamo dotýkajú úkonov vykonávaných v záujme ochrany práv dieťaťa. Druhý typ tabuliek sa venuje výhradne vzájomným zákonným povinnostiam a oprávneniam, prostredníctvom ktorých sa v praxi uskutočňuje spolupráca a súčinnosť týchto subjektov pri riešení problematiky násilia na deťoch.

Daný prehľad oprávnení a povinností subjektov pôsobiacich v oblasti ochrany detí pred násilím je druhou verziou, ktorá bude ďalej priebežne doplňovaná a upravovaná v závislosti od potreby aktualizácie obsahu (napr. vzhľadom k legislatívnym zmenám).

POUŽITIE PREHĽADU

Elektronická verzia prehľadu má za úlohu uľahčiť jeho využitie v praxi prostredníctvom sprehľadnenia obsahu, ako aj prepojením s ďalšími zdrojmi informácií. Elektronická verzia prehľadu nie je vhodná pre tlač. Pre plnohodnotné využívanie odporúčame dokument stiahnuť a použiť aktuálnu verziu programu Acrobat Reader. V prípade problémov s používaním interaktívnych prvkov zatvorte a opäť otvorte celý dokument.

Záložky

Na pravej strane prehľadu sú zobrazené záložky. OBEC Po kliknutí na záložku sa presuniete na príslušnú časť.

Doplňujúce komentáre

V záujme prehľadnosti je text prehľadu rozdelený na hlavný text a doplňujúce komentáre. Komentáre sú označené symbolom . Po kliknutí na tento symbol sa otvorí okno s uvedením zákonného ustanovenia, prípadne aj s ďalším komentárom. Po prečítaní doplňujúceho komentára je potrebné otvorené okno uzavrieť kliknutím na symbol ☒ v pravom hornom rohu.

Elektronické odkazy

Elektronické odkazy v texte alebo v doplňujúcich komentároch majú podobu: príklad.
Po kliknutí na ne sa otvorí v prehliadači okno s daným právnym ustanovením v databáze právneho a informačného portálu Ministerstva spravodlivosti SR Slov-lex www.slov-lex.sk.
Na využívanie tejto funkcie je potrebné internetové pripojenie.

Zoznam skratiek

Poskytovateľ ZS – poskytovateľ zdravotnej starostlivosti
PZ – Policajný zbor
SPODaSK – sociálnoprávna ochrana detí a sociálna kuratela
VÚC – vyšší územný celok

ZOZNAM POUŽITÝCH PRÁVNYCH PREDPISOV

- Zákon č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o SPODaSK)
- Zákon č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o rodine)
- Zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon (Trestný zákon)
- Zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok (Trestný poriadok)
- Zákon č. 372/1990 Zb. o priestupkoch (zákon o priestupkoch)
- Zákon č. 274/2017 Z. z. o obetiach trestných činov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o obetiach)
- Zákon č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore (zákon o Policajnom zbore)
- Zákon č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre (zákon o prokuratúre)
- Zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok a Zákon č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok
- Zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (školský zákon)
- Zákon č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmení a doplnení niektorých zákonov (zákon o štátnej správe v školstve a školskej samospráve)
- Zákon č. 317/2009 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch)
- Zákon č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti)
- Zákon č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o zdravotnej starostlivosti)
- Zákon č. 78/2015 Z. z. o kontrole výkonu niektorých rozhodnutí technickými prostriedkami a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o kontrole výkonu niektorých rozhodnutí technickými prostriedkami)
- Zákon č. 564/2001 Z. z. o verejnom ochrancovi práv (zákon o verejnom ochrancovi práv)
- Zákon č. 176/2015 Z. z. o komisárovi pre deti a komisárovi pre osoby so zdravotným postihnutím a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o komisároch)
- Zákon č. 308/1993 Z. z. o zriadení Slovenského národného strediska pre ľudské práva (zákon o zriadení Slovenské národného strediska pre ľudské práva)
- Zákon č. 564/1991 Zb. o obecnej polícii (zákon o obecnej polícii)

VŠEOBECNÉ POJMY

V záujme zachovania stručnosti a prehľadnosti sa v texte vyskytujú zovšeobecnené pojmy.

PRE ÚČELY TOHTO PREHĽADU ROZUMIEME

- **Náhradnou starostlivosťou** viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.
- **Opatrením SPODaSK** činnosť, resp. súbor činností na zabezpečenie ochrany dieťaťa, ktorá je nevyhnutná pre jeho blaho. Opatrenie rešpektuje najlepší záujem dieťaťa podľa Dohovoru o právach dieťaťa.
- **Orgánom činným v trestnom konaní** prokurátora a policajta.
- **Plánom sociálnej práce** písomný dokument, ktorý vychádza z posúdenia životnej situácie dieťaťa a jeho rodiny. Vypracováva sa v každom prípade, v ktorom bola identifikovaná miera ohrozenia dieťaťa. Plán sociálnej práce zahŕňa o.i. zadefinovanie cieľa, konkrétne úlohy na dosiahnutie cieľa, ako aj subjekty, ktoré participujú na danom pláne s určením ich úloh.
- **Ústavnou starostlivosťou** formu náhradnej starostlivosti, pričom súd ju môže nariadiť len vtedy, ak nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti. Ide o výnimočnú, krajnú možnosť riešenia situácie dieťaťa.
- **Výchovným opatrením** opatrenie na zabezpečenie ochrany dieťaťa, ktorá je nevyhnutná pre jeho blaho. Opatrenie rešpektuje najlepší záujem dieťaťa podľa Dohovoru o právach dieťaťa. Výchovné opatrenia sa ukladajú podľa § 37 zákona o rodine a podľa § 12 zákona o SPODaSK.

OBEC

Jednou z primárnych úloh obce je starostlivosť o potreby jej obyvateľov a teda aj detí. Jej povinnosťou je dbať na to, aby nedochádzalo k ohrozovaniu alebo porušovaniu práv dieťaťa a zákonnými opatreniami zabezpečiť dieťaťu ochranu jeho právom chránených záujmov. Obec predovšetkým poskytuje pomoc dieťaťu v naliehavých prípadoch, najmä ak je ohrozený jeho život, zdravie alebo priaznivý psychický vývin, fyzický vývin, sociálny vývin, alebo ak je dieťa ohrozené správaním člena rodiny alebo správaním iných fyzických osôb. Obec v súvislosti s ochranou detí pred násilím pri výkone samosprávy vykonáva zákonom určené opatrenia SPODaSK.

Ďalšie povinnosti a oprávnenia obce

Ak o to dieťa požiada, obec je povinná poskytnúť dieťaťu okamžitú pomoc pri ochrane jeho života a zdravia. V tejto súvislosti vykoná opatrenia na zabezpečenie jeho práv a právom chránených záujmov.

Obec pri výkone samosprávy vykonáva opatrenia zamerané na predchádzanie vzniku porúch psychického vývinu, fyzického vývinu a sociálneho vývinu detí a opatrenia na obmedzenie a odstraňovanie negatívnych vplyvov, ktoré ohrozujú psychický vývin, fyzický vývin alebo sociálny vývin dieťaťa.

Obec pri výkone samosprávy organizuje výchovné programy alebo sociálne programy pre deti, ktorým bolo orgánom SPODaSK alebo súdom uložené výchovné opatrenie a programy na pomoc ohrozeným deťom.

Obec pri výkone samosprávy poskytuje pomoc na zachovanie a úpravu vzájomných vzťahov medzi dieťaťom a rodičom a úpravu rodinných pomerov dieťaťa, ak bolo dieťa umiestené v zariadení na výkon ústavnej starostlivosti, neodkladného opatrenia alebo výchovného opatrenia.

Obec spolupôsobí pri výkone výchovných opatrení uložených súdom alebo orgánom SPODaSK.

Obec pri výkone samosprávy môže zriadiť podľa potrieb obyvateľstva na účely výkonu opatrení SPODaSK detský domov, detský domov pre maloletých bez sprievodu, krízové stredisko a resocializačné stredisko.

Obec vykonáva štátnu správu v prvom stupni vo veciach ohrozovania výchovy a vzdelávania maloletého alebo zanedbávania starostlivosti o povinnú školskú dochádzku žiaka. Ide o priestupky podľa § 37 zákona o štátnej správe v školstve a školskej samospráve.

Obec vo veciach výchovy a vzdelávania v školách a školských zariadeniach, ktorých je zriaďovateľom, vydáva organizačné pokyny pre riaditeľov.

Obecná polícia

Obecná polícia spolupôsobí pri ochrane detí pred ohrozením ich života a zdravia.

Obecná polícia objasňuje priestupky súvisiace s násilím na deťoch, ak ide o priestupky, ktoré je oprávnená prejednávať v blokovom konaní.

Príslušník obecnej polície je pri plnení úloh povinný zakročiť podľa svojich možností a schopností v medziach zákona, prípadne vykonať iné nevyhnutné opatrenia, ak je dôvodné podozrenie, že bol spáchaný alebo je páchaný trestný čin alebo priestupok na dieťati. Príslušník obecnej polície je povinný zakročiť, ak je ohrozený život alebo zdravie dieťaťa. Nemusí tak však urobiť, ak by tým vystavil vážnemu ohrozeniu seba alebo iné osoby.

Príslušník obecnej polície pri plnení úloh disponuje viacerými oprávneniami.

Obec	Obec je povinná	Obec je oprávnená žiadať
Vo vzťahu k orgánu SPODaSK	1/ Upozorniť na porušovanie práv dieťaťa. 2/ Poskytnúť súčinnosť na účely vykonávania opatrení SPODaSK. 3/ Najmenej raz za 6 mesiacov predkladať správu o sociálnej situácii rodičov dieťaťa (ak je umiestnené v zariadení). 4/ Spolupracovať pri vypracovaní plánu sociálnej práce s rodinou dieťaťa. 5/ Poskytovať súčinnosť orgánu SPODaSK pri zisťovaní rodinných pomerov, bytových pomerov a sociálnych pomerov dieťaťa a jeho rodiny na účely vykonávania opatrení SPODaSK. 6/ Oznamovať počet miest v zariadeniach, ktoré zriadil, určených na vykonávanie rozhodnutí súdu. 7/ Spolupracovať pri zosúlaďovaní postupov pri hodnotení situácie dieťaťa a postupov riešenia situácie dieťaťa. 8/ Na žiadosť bezplatne poskytnúť informácie na účely overenia úrovne starostlivosti o dieťa.	1/ Poskytnutie súčinnosti v rozsahu potrebnom na výkon jej pôsobnosti.
Vo vzťahu k PZ	1/ Bez meškania oznamovať skutočnosti nasvedčujúce tomu, že bol spáchaný trestný čin, ak to neoznámi prokuratúre. 2/ Včasne vybavovať dožiadania pre účely trestného konania. 3/ Poskytnúť súčinnosť v trestnom konaní pri plnení úloh, ktoré súvisia s trestným konaním. 4/ Poskytnúť podklady a informácie potrebné na plnenie úloh Policajnému zboru.	1/ Poskytnutie súčinnosti v rozsahu potrebnom na výkon jej pôsobnosti.
Vo vzťahu k poskytovateľovi ZS		1/ Poskytnutie súčinnosti v rozsahu potrebnom na výkon jej pôsobnosti.
Vo vzťahu k školám a školským zariadeniam	1/ Vo veciach výchovy a vzdelávania v školách a školských zariadeniach, ktorých je zriaďovateľom, spolupracovať s orgánmi školskej samosprávy.	1/ Poskytnutie súčinnosti v rozsahu potrebnom na výkon jej pôsobnosti.
Vo vzťahu k VÚC		1/ Poskytnutie informácií o akreditovaných subjektoch pôsobiacich v jeho územnom obvode.

Obec	Obec je povinná	Obec je oprávnená žiadať
Vo vzťahu k súdu	1/ Poskytnúť súčinnosť pri sledovaní vykonávania výchovných opatrení. 2/ Poskytnúť súčinnosť pri vykonávaní dohľadu nad výchovou dieťaťa súdom. 3/ Poskytnúť súčinnosť pri sledovaní spôsobu výkonu ústavnej starostlivosti. 4/ Poskytnúť súčinnosť pri sledovaní spôsobu výkonu funkcie poručníka. 5/ Poskytnúť súčinnosť súdu pri plnení úloh, ktoré súvisia s trestným konaním. 6/ Včas vybavovať dožiadania súdov na účely trestného konania. 7/ Poskytnúť súčinnosť pri zisťovaní informácií o dôvodoch nepodrobenia sa rozhodnutiu o výchove maloletých detí pred nariadením výkonu tohto rozhodnutia.	1/ Poskytnutie súčinnosti v rozsahu potrebnom na výkon jej pôsobnosti.
Vo vzťahu k prokurátorovi	1/ Bez meškania oznamovať skutočnosti nasvedčujúce tomu, že bol spáchaný trestný čin, ak to neoznámi Policajnému zboru. 2/ Poskytnúť súčinnosť v trestnom konaní pri plnení úloh, ktoré súvisia s trestným konaním. 3/ Včasne vybavovať dožiadania pre účely trestného konania.	1/ Poskytnutie súčinnosti v rozsahu potrebnom na výkon jej pôsobnosti.
Vo vzťahu k verejnému ochrancovi práv	1/ Splniť zákonné povinnosti v súvislosti s vybavením podnetu verejného ochrancu práv.	
Vo vzťahu ku komisárovi pre deti	1/ Splniť zákonné povinnosti v súvislosti s vybavením podnetu v pôsobnosti komisára pre deti.	
Vo vzťahu k Slovenskému národnému stredisku pre ľudské práva	1/ Poskytnúť informácie o dodržiavaní ľudských práv.	

VYŠŠÍ ÚZEMNÝ CELOK

Vyšší územný celok v oblasti ochrany detí pred násilím dbá na to, aby nedochádzalo k ohrozovaniu alebo porušovaniu práv dieťaťa. Vyšší územný celok je subjekt, ktorý na úseku ochrany detí pred násilím pri výkone samosprávy vykonáva vybrané opatrenia SPODaSK a zabezpečuje tvorbu a plnenie sociálnych programov zameraných na ochranu práv a právom chránených záujmov detí a na predchádzanie a zamedzenie nárastu sociálno-patologických javov na svojom území.

Ďalšie povinnosti a oprávnenia vyššieho územného celku

Ak o to dieťa požiada, vyšší územný celok je povinný poskytnúť dieťaťu okamžitú pomoc pri ochrane jeho života a zdravia. V tejto súvislosti vykoná opatrenia na zabezpečenie jeho práv a právom chránených záujmov.

Vyšší územný celok pri výkone samosprávy utvára podmienky na organizovanie opatrení zameraných na predchádzanie vzniku krízových situácií v rodine a opatrenia na obmedzenie a odstraňovanie negatívnych vplyvov, ktoré ohrozujú psychický vývin, fyzický vývin alebo sociálny vývin dieťaťa.

Vyšší územný celok pri výkone samosprávy utvára podmienky na zabezpečenie priaznivého psychického vývinu, fyzického vývinu a sociálneho vývinu dieťaťa, vykonávanie rodičovských práv a povinností a vykonávanie výchovných opatrení podľa zákona o SPODaSK a osobitného predpisu.

Vyšší územný celok pri výkone samosprávy vypracúva analýzu nepriaznivých vplyvov pôsobiacich na deti a rodiny, vývojových trendov sociálno-patologických javov na svojom území.

Vyšší územný celok pri výkone samosprávy spolupracuje s obcami, orgánmi SPODaSK, akreditovanými subjektmi a ďalšími právnickými osobami a fyzickými osobami, ktoré pôsobia v oblasti SPODaSK podľa zákona o SPODaSK v oblasti predchádzania a zamedzenia nárastu sociálno-patologických javov.

Vyšší územný celok pri výkone samosprávy zriaďuje detský domov pre maloletých bez sprievodu, krízové stredisko a resocializačné stredisko. Vyšší územný celok môže taktiež zriadiť detský domov.

Vyšší územný celok	VÚC je povinný	VÚC je oprávnený žiadať
Vo vzťahu k orgánu SPODaSK	1/ Upozorniť na porušovanie práv dieťaťa. 2/ Poskytnúť súčinnosť na účely vykonávania opatrení SPODaSK. 3/ Oznamovať počet miest v zariadeniach, ktoré zriadil, určených na vykonávanie rozhodnutí súdu. 4/ Spolupracovať pri zosúlaďovaní postupov pri hodnotení situácie dieťaťa a postupov riešenia situácie dieťaťa. 5/ Na žiadosť bezplatne poskytnúť informácie na účely overenia úrovne starostlivosti o dieťa.	1/ Poskytnutie súčinnosti v rozsahu potrebnom na výkon jeho pôsobnosti.

Vyšší územný celok	VÚC je povinný	VÚC je oprávnený žiadať
Vo vzťahu k PZ	1/ Bez meškania oznamovať skutočnosti nasvedčujúce tomu, že bol spáchaný trestný čin, ak to neoznámi prokuratúre. 2/ Včasne vybavovať dožiadania pre účely trestného konania. 3/ Poskytnúť súčinnosť v trestnom konaní pri plnení úloh, ktoré súvisia s trestným konaním. 4/ Poskytnúť podklady a informácie potrebné na plnenie úloh Policajnému zboru.	1/ Poskytnutie súčinnosti v rozsahu potrebnom na výkon jeho pôsobnosti.
Vo vzťahu k poskytovateľovi ZS		1/ Poskytnutie súčinnosti v rozsahu potrebnom na výkon jeho pôsobnosti.
Vo vzťahu k školám a školským zariadeniam	1/ Vo veciach výchovy a vzdelávania v školách a školských zariadeniach, ktorých je zriaďovateľom, spolupracovať s orgánmi školskej samosprávy.	1/ Poskytnutie súčinnosti v rozsahu potrebnom na výkon jeho pôsobnosti.
Vo vzťahu k obci	1/ Poskytnúť informácie o akreditovaných subjektoch pôsobiacich v jeho územnom obvode.	
Vo vzťahu k súdu	1/ Poskytnúť súčinnosť súdu pri plnení jeho úloh, ktoré súvisia s trestným konaním. 2/ Včas vybavovať dožiadania súdov na účely trestného konania.	1/ Poskytnutie súčinnosti v rozsahu potrebnom na výkon jeho pôsobnosti.
Vo vzťahu k prokurátorovi	1/ Bez meškania oznamovať skutočnosti nasvedčujúce tomu, že bol spáchaný trestný čin, ak to neoznámi Policajnému zboru. 2/ Včasne vybavovať dožiadania pre účely trestného konania. 3/ Poskytnúť súčinnosť v trestnom konaní pri plnení úloh, ktoré súvisia s trestným konaním.	1/ Poskytnutie súčinnosti v rozsahu potrebnom na výkon jeho pôsobnosti.
Vo vzťahu k verejnému ochrancovi práv	1/ Splniť zákonné povinnosti v súvislosti s vybavovaním podnetu verejného ochrancu práv.	
Vo vzťahu ku komisárovi pre deti	1/ Splniť zákonné povinnosti v súvislosti s vybavením podnetu v pôsobnosti komisára pre deti.	
Vo vzťahu k Slovenskému národnému stredisku pre ľudské práva	1/ Poskytnúť informácie o dodržiavaní ľudských práv.	

AKREDITOVANÝ SUBJEKT

Akreditovaný subjekt v oblasti ochrany detí pred násilím dbá na to, aby nedochádzalo k ohrozovaniu alebo porušovaniu práv dieťaťa. Akreditovaný subjekt je subjekt, ktorému bola udelená akreditácia podľa zákona o SPODaSK na účely vykonávania vybraných opatrení SPODaSK, prípadne podieľania sa na výkone opatrení SPODaSK vykonávaním rôznych metód, techník a postupov.

Ďalšie povinnosti a úlohy akreditovaného subjektu

Ak o to dieťa požiada, akreditovaný subjekt je povinný poskytnúť dieťaťu okamžitú pomoc pri ochrane jeho života a zdravia. V tejto súvislosti vykoná opatrenia na zabezpečenie jeho práv a právom chránených záujmov.

Akreditovaný subjekt vykonáva opatrenia SPODaSK (napr. opatrenia SPODaSK na obmedzenie a odstraňovanie negatívnych vplyvov, ktoré ohrozujú psychický vývin, fyzický vývin alebo sociálny vývin dieťaťa).

Akreditovaný subjekt na základe rozhodnutia orgánu SPODaSK (a po vyslovení súhlasu akreditovaného subjektu) spolupôsobí alebo spolupracuje pri výkone zákonom určených výchovných opatrení.

Akreditovaný subjekt	Akreditovaný subjekt je povinný
Vo vzťahu k orgánu SPODaSK	1/ Upozorniť na porušovanie práv dieťaťa. 2/ Poskytnúť súčinnosť na účely vykonávania opatrení SPODaSK. 3/ Oznamovať počet miest v zariadeniach, ktoré zriadil, určených na vykonávanie rozhodnutí súdu. 4/ Spolupracovať pri zosúlaďovaní postupov pri hodnotení situácie dieťaťa a postupov riešenia situácie dieťaťa. 5/ Na žiadosť bezplatne poskytnúť informácie na účely overenia úrovne starostlivosti o dieťa.
Vo vzťahu k PZ	1/ Bez meškania oznamovať skutočnosti nasvedčujúce tomu, že bol spáchaný trestný čin, ak to neoznámi prokuratúre. 2/ Včasne vybavovať dožiadania pre účely trestného konania. 3/ Poskytnúť súčinnosť v trestnom konaní pri plnení úloh, ktoré súvisia s trestným konaním. 4/ Poskytnúť podklady a informácie potrebné na plnenie úloh Policajnému zboru.
Vo vzťahu k súdu	1/ Poskytnúť súčinnosť súdu pri plnení jeho úloh, ktoré súvisia s trestným konaním. 2/ Včas vybavovať dožiadania súdov v trestnom konaní. 3/ Poskytnúť súčinnosť pri sledovaní výchovných opatrení, ak je zariadením na výkon výchovného opatrenia.

Akreditovaný subjekt	Akreditovaný subjekt je povinný
Vo vzťahu k prokuratúre	1/ Bez meškania oznamovať skutočnosti nasvedčujúce tomu, že bol spáchaný trestný čin, ak to neoznámi Policajnému zboru. 2/ Včasne vybavovať dožiadania pre účely trestného konania. 3/ Poskytnúť súčinnosť v trestnom konaní pri plnení úloh, ktoré súvisia s trestným konaním.
Vo vzťahu k verejnému ochrancovi práv	1/ Splniť si zákonné povinnosti v súvislosti s vybavovaním podnetu verejného ochrancu práv.
Vo vzťahu ku komisárovi pre deti	1/ Splniť zákonné povinnosti v súvislosti s vybavovaním podnetu v pôsobnosti komisára pre deti.
Vo vzťahu k Slovenskému národnému stredisku pre ľudské práva	1/ Poskytnúť informácie o dodržiavaní ľudských práv.

ORGÁN SPODaSK

V súvislosti s ochranou detí pred násilím je orgán SPODaSK subjektom, ktorého úlohou je prostredníctvom opatrení SPODaSK zabezpečiť ochranu práv a právom chránených záujmov detí. Násilie na deťoch je jednou z najzávažnejších foriem porušenia práv dieťaťa, je príčinou vzniku závažných krízových situácií a predstavuje vážne ohrozenie psychického vývinu, fyzického vývinu a sociálneho vývinu detí. Vzhľadom k tomu je orgán SPODaSK povinný, ak je upozornený na použitie hrubých alebo ponižujúcich foriem zaobchádzania a foriem trestania dieťaťa, v závislosti od ich povahy a závažnosti, uplatniť niektoré z opatrení podľa zákona o SPODaSK. Zamestnanec SPODaSK disponuje pri realizácii opatrení SPODaSK viacerými oprávneniami.

Ďalšie povinnosti a oprávnenia orgánu SPODaSK

V prípadoch identifikovaného ohrozenia dieťaťa orgán SPODaSK vypracúva plán sociálnej práce s dieťaťom, jeho rodičmi alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa. Orgán SPODaSK vypracúva taktiež sám alebo v spolupráci s akreditovaným subjektom plán výkonu výchovného opatrenia.

Ak bolo dieťa umiestnené v zariadení na výkon rozhodnutia súdu, orgán SPODaSK v spolupráci so zariadením na výkon rozhodnutia súdu, s obcou a akreditovaným subjektom, ktorý vykonáva opatrenia zamerané na úpravu rodinných pomerov v prirodzenom rodinnom prostredí vypracúva plán sociálnej práce s rodinou tohto dieťaťa, súčasťou ktorého je sledovanie psychického vývinu, fyzického vývinu a sociálneho vývinu dieťaťa. Na tento účel najmenej raz za šesť mesiacov navštevuje dieťa v zariadení na výkon rozhodnutia súdu.

Orgán SPODaSK plní úlohu koordinátora, ak je to potrebné pri pomoci deťom, ktoré sú týrané, pohlavne zneužívané, zanedbávané alebo u ktorých je dôvodné podozrenie z týrania, pohlavného zneužívania alebo zanedbávania alebo ktoré boli obeťou obchodovania, alebo pri vyhodnocovaní situácie maloletého bez sprievodu a pri voľbe a uplatňovaní opatrení pre maloletého bez sprievodu, spolupôsobenie iných subjektov.

Orgán SPODaSK rozhoduje o uložení, zmene a o zrušení výchovného opatrenia podľa § 12 zákona o SPODaSK. V rozhodnutí o výchovnom opatrení orgán SPODaSK určí právnickú osobu, fyzickú osobu alebo akreditovaný subjekt, ktorý má spolupôsobiť alebo spolupracovať pri výkone výchovného opatrenia a období, po uplynutí ktorého zhodnotí účinky výchovného opatrenia.

Ak výchovné opatrenie, ktoré uložil orgán SPODaSK, nesplní svoj účel, orgán SPODaSK zmení obdobie, po ktorého uplynutí zhodnotí účinky výchovného opatrenia alebo zmení právnickú osobu, fyzickú osobu alebo akreditovaný subjekt, ktoré majú spolupôsobiť alebo spolupracovať pri výkone výchovného opatrenia, alebo zruší výchovné opatrenie a rozhodne o uložení iného vhodného výchovného opatrenia alebo navrhne súdu uloženie výchovného opatrenia podľa osobitného predpisu alebo navrhne súdu prijatie iného vhodného opatrenia podľa osobitného predpisu.

Ak je to v záujme ochrany práv dieťaťa, orgán SPODaSK podáva návrhy na súd na vykonanie zásahu do rodičovských práv a povinností podľa § 38 a 39 zákona o rodine.

Orgán SPODaSK môže v odôvodnených prípadoch podať návrh na súd na vydanie neodkladného opatrenia, aby bolo maloleté dieťa dočasne zverené do starostlivosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ktorú v uznesení určí. Ide o prípady, keď sa ocitne maloleté dieťa bez akejkoľvek starostlivosti alebo ak je jeho život, zdravie alebo priaznivý vývoj vážne ohrozený alebo narušený. Orgán SPODaSK môže v odôvodnených prípadoch podať podať aj návrh na iné neodkladné opatrenie v zmysle § 360 - 369 Civilného mimosporového poriadku.

Ďalšie povinnosti a oprávnenia orgánu SPODaSK

V prípade, ak je výchova maloletého dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená a iné výchovné opatrenia neviedli k náprave, alebo ak rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa z iných vážnych dôvodov, orgán SPODaSK podáva návrhy na súd na nariadenie ústavnej starostlivosti. Orgán SPODaSK zároveň môže podať aj návrh na zrušenie ústavnej starostlivosti.

V prípade trestných činov spáchaných voči blízkej osobe alebo zverenej osobe, ak je poškodeným dieťa, orgán SPODaSK môže vykonávať funkciu opatrovníka v trestnom konaní podľa Trestného poriadku. Orgán v tomto prípade vykonáva procesné práva maloletého poškodeného. V tejto súvislosti môže orgán SPODaSK splnomocniť splnomocnenca, aby zastupoval maloletého poškodeného.

Orgán SPODaSK	Orgán SPODaSK je povinný	Orgán SPODaSK je oprávnený žiadať
Vo vzťahu k PZ	1/ Bez meškania oznamovať skutočnosti nasvedčujúce tomu, že bol spáchaný trestný čin, ak to neoznámi prokuratúre. 2/ Včasne vybavovať dožiadania pre účely trestného konania. 3/ Poskytnúť súčinnosť v trestnom konaní pri plnení úloh, ktoré súvisia s trestným konaním. 4/ Poskytnúť podklady a informácie potrebné na plnenie úloh Policajnému zboru. 5/ Poskytnúť obrazový záznam, obrazovo-zvukový záznam a zvukový záznam vyhotovený na účely preukázania ohrozenia života dieťaťa, zdravia dieťaťa, neľudského alebo zlého zaobchádzania s dieťaťom.	1/ Poskytnutie súčinnosti na účely vykonávania opatrení SPODaSK. 2/ Poskytnutie ochrany zamestnancovi orgánu SPODaSK a prizvanej fyzickej osobe pri vstupe do obydlia na základe povolenia súdu na preverenie stavu dieťaťa. 3/ Bezplatné poskytnutie informácií na účely overenia úrovne starostlivosti o dieťa.
Vo vzťahu k poskytovateľovi ZS		1/ Poskytnutie súčinnosti na účely vykonávania opatrení SPODaSK. 2/ Spoluprácu pri zosúlaďovaní postupov a bezplatné poskytnutie informácie na účely overenia úrovne starostlivosti o dieťa.
Vo vzťahu k školám a školským zariadeniam		1/ Poskytnutie súčinnosti na účely vykonávania opatrení SPODaSK. 2/ Spoluprácu pri zosúlaďovaní postupov a bezplatné poskytnutie informácie na účely overenia úrovne starostlivosti o dieťa.

Vo vzťahu k obci	1/ Poskytnúť súčinnosť v rozsahu potrebnom na výkon jej pôsobnosti.	1/ Poskytnutie súčinnosti na účely vykonávania opatrení SPODaSK. 2/ Predloženie sociálnej správy o situácii rodičov dieťaťa,ak je dieťa umiestnené v zariadení, v ktorom sa vykonáva ústavná starostlivosť, ochranná výchova, neodkladné opatrenie alebo výchovné opatrenie. 3/ Spoluprácu pri vypracovaní plánu sociálnej práce s rodinou dieťaťa. 4/ Poskytnutie súčinnosti pri zisťovaní rodinných, bytových a sociálnych pomerov dieťaťa a jeho rodiny. 5/ Oznámenie počtu miest v zariadeniach, ktoré zriadila, určených na vykonávanie rozhodnutí súdu. 6/ Spoluprácu pri zosúlaďovaní postupov a bezplatné poskytnutie informácie na účely overenia úrovne starostlivosti o dieťa.
Vo vzťahu k VÚC	1/ Poskytnúť súčinnosť v rozsahu potrebnom na výkon jej pôsobnosti.	1/ Poskytnutie súčinnosti na účely vykonávania opatrení SPODaSK. 2/ Oznámenie počtu miest v zariadeniach, ktoré zriadil, určených na vykonávanie rozhodnutí súdu. 3/ Spoluprácu pri zosúlaďovaní postupov a bezplatné poskytnutie informácie na účely overenia úrovne starostlivosti o dieťa.
Vo vzťahu k akreditovanému subjektu		1/ Spoluprácu pri vypracovaní plánu sociálnej práce s rodinou dieťaťa v prípadoch, kedy akreditovaný subjekt vykonáva opatrenia na úpravu rodinných pomerov dieťaťa v prirodzenom prostredí. 2/ Spoluprácu akreditovaného subjektu určeného v rozhodnutí o nariadení výchovného opatrenia pri vypracovávaní plánu a pri výkone výchovného opatrenia.
Vo vzťahu k súdu	1/ Poskytnúť súčinnosť pri sledovaní vykonávania výchovných opatrení. 2/ Poskytnúť súčinnosť pri vykonávaní dohľadu nad výchovou dieťaťa súdom. 3/ Najmenej raz za 6 mesiacov predkladať súdu správu o účinkoch opatrení, ktoré boli prijaté na odstránenie dôvodov, pre ktoré bola nariadená ústavná starostlivosť a informovať súd o možnostiach zrušenia ústavnej starostlivosti alebo zverenia dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča, pestúnskej starostlivosti alebo o možnosti osvojenia.	1/ Poskytnutie súčinnosti na účely vykonávania opatrení SPODaSK. 2/ Bezplatné poskytnutie informácií na účely overenia úrovne starostlivosti o dieťa.

Vo vzťahu k súdu	4/ Poskytnúť súčinnosť pri sledovaní spôsobu výkonu ústavnej starostlivosti. 5/ Poskytnúť súčinnosť pri sledovaní spôsobu výkonu funkcie poručníka. 6/ Poskytnúť súčinnosť súdu pri plnení jeho úloh, ktoré súvisia s trestným konaním. 7/ Včasne vybavovať dožiadania súdov na účely trestného konania. 8/ Poskytnúť súčinnosť pri zisťovaní informácií o dôvodoch nepodrobenia sa rozhodnutiu o výchove maloletých detí pred nariadením výkonu tohto rozhodnutia. 9/ Poskytnúť súčinnosť pri vykonávaní výchovných opatrení podľa zákona o rodine a informovať o plnení účelu týchto výchovných oprávnení. 10/ Informovať o plnení účelu výchovného opatrenia, ak je dieťa umiestnené v zariadení na výkon rozhodnutia súdu na základe rozhodnutia o uložení výchovného opatrenia. 11/ Poskytnúť súčinnosť pri zhodnotení výkonu náhradnej osobnej starostlivosti a pestúnskej starostlivosti. 12/ Doručiť písomný záznam z priebehu vstupu do obydlia a poskytnúť obrazový záznam, obrazovo-zvukový záznam a zvukový záznam vyhotovený na účely preukázania ohrozenia dieťaťa.	
Vo vzťahu ku prokuratúre	1/ Bez meškania oznamovať skutočnosti nasvedčujúce tomu, že bol spáchaný trestný čin, ak to neoznámi Policajnému zboru. 2/ Včasne vybavovať dožiadania pre účely trestného konania. 3/ Poskytnúť súčinnosť v trestnom konaní pri plnení úloh, ktoré súvisia s trestným konaním. 4/ Poskytnúť obrazový záznam, obrazovo-zvukový záznam a zvukový záznam vyhotovený na účely preukázania ohrozenia života dieťaťa, zdravia dieťaťa, neľudského alebo zlého zaobchádzania s dieťaťom.	1/ Poskytnutie súčinnosti na účely vykonávania opatrení SPODaSK. 2/ Spoluprácu pri zosúlaďovaní postupov a bezplatné poskytnutie informácie na účely overenia úrovne starostlivosti o dieťa.
Vo vzťahu k verejnému ochrancovi práv	1/ Bezodkladne poskytnúť informácie a vysvetlenia. 2/ Umožniť bezodkladné nahliadnutie do spisu alebo požičať spis. 3/ Predložiť stanovisko ku skutkovým a právnym otázkam. 4/ Vysporiadať sa s dôkazmi a opatreniami, ktoré navrhne.	

Vo vzťahu ku komisárovi pre deti	1/ Umožniť vstup do svojho objektu alebo vstup na iné miesto, ak sa na tomto mieste nachádza dieťa. 2/ Poskytnúť písomné stanovisko, informáciu, údaje a kópie spisovej dokumentácie do 20 dní odo dňa doručenia žiadosti. 3/ Bez zbytočného odkladu zabezpečiť vykonanie ním navrhnutých oprávnení. 4/ Poskytnúť súčinnosť pri výkone pôsobnosti.	
Vo vzťahu k Slovenskému národnému stredisku pre ľudské práva	1/ Poskytnúť informácie o dodržiavaní ľudských práv.	

POLICAJNÝ ZBOR

V súvislosti s ochranou detí pred násilím je Policajný zbor subjektom, ktorý spolupôsobí pri ochrane života, zdravia, osobnej slobody a bezpečnosti detí. V tejto súvislosti patrí medzi jeho hlavné úlohy odhaľovanie a vyšetrovanie trestných činov páchaných na deťoch. Policajný zbor pri vyšetrovaní trestných činov kladie osobitný dôraz na zabezpečenie procesných práv maloletého poškodeného. Policajný zbor tiež vykonáva odhaľovanie priestupkov súvisiacich s násilím na deťoch, ak tak ustanovuje zákon, aj ich objasňovanie a prejednávanie. Pri plnení úloh Policajného zboru policajt disponuje viacerými oprávneniami.

Ďalšie povinnosti Policajného zboru

V prípadoch, keď o to dieťa požiada, Policajný zbor je povinný poskytnúť dieťaťu okamžitú pomoc pri ochrane jeho života a zdravia. V tejto súvislosti vykoná opatrenia na zabezpečenie jeho práv a právom chránených záujmov.

Pri prvom kontakte s obeťou je policajt povinný pri zohľadnení odôvodnených potrieb obete v závislosti od jej veku, rozumovej a vôľovej vyspelosti, zdravotného stavu vrátane psychického stavu a charakteru trestného činu poskytnúť obeti informácie napríklad o prístupe k právnej pomoci, možnostiach poskytnutia nevyhnutnej zdravotnej starostlivosti, uplatnení nároku na náhradu škody v trestnom konaní.

Policajt v službe je povinný vykonať služobný zákrok (zákonom ustanovená a v jeho medziach vykonávaná činnosť policajta, pri ktorej sa bezprostredne zasahuje do základných práv a slobôd osoby , ak je páchané násilie na deťoch, ktoré naplňuje znaky trestného činu alebo priestupku alebo je dôvodné podozrenie z ich páchania).

Policajt je aj v čase mimo služby povinný vykonať služobný zákrok, ak je páchaný trestný čin alebo priestupok, ktorým je bezprostredne ohrozený život alebo zdravie dieťaťa.

Policajt ako orgán činný v trestnom konaní je povinný pri prvom kontakte s maloletým poškodeným poskytnúť jeho zákonnému zástupcovi, prípadne opatrovníkovi alebo splnomocnencovi v písomnej forme informácie o právach poškodeného v trestnom konaní.

Policajt ako orgán činný v trestnom konaní je povinný poškodeného a jeho zákonného zástupcu, prípadne opatrovníka alebo splnomocnenca maloletého poškodeného o právach poškodeného poučiť a poskytnúť mu plnú možnosť na ich uplatnenie.

Policajt ako orgán činný v trestnom konaní je povinný poskytnúť zákonnému zástupcovi dieťaťa informáciu o tom, že obvinený/odsúdený je na slobode, ak v súvislosti s tým hrozí dieťaťu nebezpečenstvo.

Ak je ako svedok vypočúvaná osoba mladšia ako 18 rokov a ak ide o trestný čin spáchaný voči blízkej osobe alebo zverenej osobe alebo je zrejmé z okolností prípadu, že opätovná výpoveď osoby mladšej ako 18 rokov môže byť ovplyvnená, alebo je odôvodnený predpoklad, že výsluch by mohol nepriaznivo ovplyvňovať duševný a mravný vývoj osoby mladšej ako 18 rokov, výsluch sa vykoná tak, aby osoba mladšia ako 18 rokov mohla byť v ďalšom konaní vypočutá len výnimočne. Ďalší výsluch osoby mladšej ako 18 rokov sa v prípravnom konaní môže vykonať len so súhlasom jej zákonného zástupcu a v prípadoch podľa § 48 ods. 2 so súhlasom opatrovníka.

Policajt ako orgán činný v trestnom konaní je povinný informovať obeť o jej právach jednoduchým a pre ňu zrozumiteľným spôsobom. Policajt v tomto prípade osobitne prihliada na ťažkosti pri porozumení alebo komunikácii vyplývajúce z určitého druhu zdravotného postihnutia, znalosti jazyka, ako aj na obmedzenú vyjadrovaciu schopnosť obete.

Ďalšie povinnosti Policajného zboru

Policajt ako orgán činný v trestnom konaní je povinný umožniť obeti uplatňovanie práv, ktoré jej podľa zákona patria. V prípade odôvodnenej potreby policajt spolupracuje so subjektami poskytujúcimi pomoc obetiam.

Policajt ako orgán činný v trestnom konaní uskutočňuje s ohľadom na závažnosť spáchaného trestného činu individuálne posúdenie obete tak, aby sa zistilo, či ide o obzvlášť zraniteľnú obeť za účelom zabránenia opakovanej viktimizácii.

Policajný zbor	Policajný zbor je povinný	Policajný zbor je oprávnený žiadať
Vo vzťahu k orgánu SPODaSK	1/ Upozorniť na zistené porušovanie práv dieťaťa (napr. v súvislosti s trestnými činmi a priestupkami). 2/ Poskytnúť súčinnosť na účely vykonávania opatrení SPODaSK. 3/ Zaslať kópiu záznamu o vykázaní zo spoločného obydlia v prípade, ak je ohrozenou osobou dieťa. 4/ Ak bol orgán SPODaSK ustanovený za opatrovníka dieťaťa v trestnom konaní, PZ k nemu pristupuje ako k subjektu, ktorý bol ustanovený na vykonávanie práv poškodeného dieťaťa. 5/ Na požiadanie poskytnúť ochranu zamestnancovi orgánu SPODaSK a prizvanej fyzickej osobe pri vstupe do obydlia na základe povolenia súdu na preverenie stavu dieťaťa. 6/ Na žiadosť bezplatne poskytnúť informácie na účely overenia úrovne starostlivosti o dieťa. 7/ Poskytnúť informáciu o tom, že obvinený/odsúdený je na slobode, ak v súvislosti s tým hrozí dieťaťu nebezpečenstvo v prípade, ak je orgán SPODaSK opatrovníkom dieťaťa v trestnom konaní.	1/ Včasné vybavenie dožiadania pre účely trestného konania. 2/ Poskytnutie súčinnosti v trestnom konaní pri plnení jeho úloh, ktoré súvisia s trestným konaním. 3/ Poskytnutie podkladov a informácií potrebných na plnenie úloh vyplývajúcich zo zákona o Policajnom zbore. 4/ Poskytnutie obrazového záznamu, obrazovo-zvukového záznamu a zvukového záznamu vyhotoveného na účely preukázania ohrozenia života dieťaťa, zdravia dieťaťa, neľudského alebo zlého zaobchádzania s dieťaťom.
Vo vzťahu k poskytovateľovi ZS		1/ Včasné vybavenie dožiadania pre účely trestného konania. 2/ Poskytnutie súčinnosti v trestnom konaní pri plnení ich úloh, ktoré súvisia s trestným konaním. 3/ Poskytnutie podkladov a informácií potrebných na plnenie úloh vyplývajúcich zo zákona o Policajnom zbore.

Vo vzťahu k školám a školským zariadeniam		1/ Včasné vybavenie dožiadania pre účely trestného konania. 2/ Poskytnutie súčinnosti v trestnom konaní pri plnení ich úloh, ktoré súvisia s trestným konaním. 3/ Poskytnutie podkladov a informácií potrebných na plnenie úloh vyplývajúcich zo zákona o Policajnom zbore.
Vo vzťahu k obci	1/ Poskytnúť súčinnosť v rozsahu potrebnom na výkon jej pôsobnosti.	1/ Včasné vybavenie dožiadania pre účely trestného konania. 2/ Poskytnutie súčinnosti v trestnom konaní pri plnení ich úloh, ktoré súvisia s trestným konaním. 3/ Poskytnutie podkladov a informácií potrebných na plnenie úloh vyplývajúcich zo zákona o Policajnom zbore.
Vo vzťahu k VÚC	1/ Poskytnúť súčinnosť v rozsahu potrebnom na výkon jej pôsobnosti.	1/ Včasné vybavenie dožiadania pre účely trestného konania. 2/ Poskytnutie súčinnosti v trestnom konaní pri plnení ich úloh, ktoré súvisia s trestným konaním. 3/ Poskytnutie podkladov a informácií potrebných na plnenie úloh vyplývajúcich zo zákona o Policajnom zbore.
Vo vzťahu k akreditovanému subjektu	1/ Ak bol akreditovaný subjekt ustanovený za opatrovníka dieťaťa v trestnom konaní alebo zastupuje dieťa ako splnomocnenec, Policajný zbor k nemu pristupuje ako k subjektu, ktorý bol ustanovený, resp. splnomocnený na vykonávanie práv poškodeného dieťaťa.	1/ Včasné vybavenie dožiadania pre účely trestného konania. 2/ Poskytnutie súčinnosti v trestnom konaní pri plnení ich úloh, ktoré súvisia s trestným konaním. 3/ Poskytnutie podkladov a informácií potrebných na plnenie úloh vyplývajúcich zo zákona o Policajnom zbore.
Vo vzťahu k súdu	1/ Navzájom si pomáhať pri plnení úloh vyplývajúcich z Trestného poriadku. 2/ Na základe žiadosti poskytnúť ochranu probačnému a mediačnému úradníkovi pri plnení úloh podľa zákona o kontrole výkonu niektorých rozhodnutí technickými prostriedkami.	
Vo vzťahu k prokuratúre	1/ Policajný zbor má vo vzťahu k prokuratúre viacero povinností v súvislosti s prípravným konaním.	
Vo vzťahu k verejnému ochrancovi práv	1/ Bezodkladne poskytnúť informácie a vysvetlenia. 2/ Umožniť bezodkladné nahliadnutie do spisu alebo požičať spis. 3/ Predložiť stanovisko ku skutkovým a právnym otázkam. 4/ Vysporiadať sa s dôkazmi a opatreniami, ktoré navrhne.	1/ Poskytnutie podkladov a informácií potrebných na plnenie úloh vyplývajúcich zo zákona o Policajnom zbore.

Vo vzťahu ku komisárovi pre deti	1/ Umožniť vstup do svojho objektu alebo vstup na iné miesto, ak sa na tomto mieste nachádza dieťa. 2/ Poskytnúť písomné stanovisko, informáciu, údaje a kópie spisovej dokumentácie do 20 dní odo dňa doručenia žiadosti. 3/ Zabezpečiť vykonania ním navrhnutých oprávnení. 4/ Poskytnúť súčinnosť pri výkone pôsobnosti.	1/ Poskytnutie podkladov a informácií potrebných na plnenie úloh vyplývajúcich zo zákona o Policajnom zbore. 2/ Poskytnutie zvukového alebo obrazovo-zvukového záznamu vyhotoveného pri podávaní podnetu.
Vo vzťahu k Slovenskému národnému stredisku pre ľudské práva	1/ Ak bol akreditovaný subjekt ustanovený za opatrovníka dieťaťa v trestnom konaní alebo zastupuje dieťa ako splnomocnenec, Policajný zbor k nemu pristupuje ako k subjektu, ktorý bol ustanovený, resp. splnomocnený na vykonávanie práv poškodeného dieťaťa.	

PROKURATÚRA

Prokuratúra je subjekt, ktorý v oblasti ochrany detí pred násilím chráni práva a zákonom chránené záujmy detí. Prokuratúra je v rozsahu svojej pôsobnosti povinná vo verejnom záujme vykonávať opatrenia na predchádzanie porušovanie zákonnosti, na zistenie a odstránenie porušovaniu zákonnosti v rámci trestného konania, podáva obžalobu proti páchateľovi trestného činu a dbá na zabezpečenie práv dieťaťa ako poškodeného. Prokuratúra vykonáva taktiež pôsobnosť v civilnom procese v rozsahu ustanovenom zákonom a vykonáva dozor nad dodržaním zákonnosti v zariadeniach, kde sa vykonáva ochranná výchova na základe rozhodnutia súdu a zariadeniach, v ktorých sa vykonáva ústavná starostlivosť, neodkladné opatrenie, zabezpečovacie opatrenie, výchovné opatrenie alebo iné opatrenie súdu. Pri vykonávaní dozoru prokurátor disponuje viacerými oprávneniami.

Ďalšie povinnosti a oprávnenia prokuratúry

V prípadoch, keď o to dieťa požiada, prokuratúra je povinná poskytnúť dieťaťu okamžitú pomoc pri ochrane jeho života a zdravia. V tejto súvislosti vykoná opatrenia na zabezpečenie jeho práv a právom chránených záujmov.

Prokurátor je povinný stíhať všetky trestné činy (spáchané aj na dieťati), o ktorých sa dozvedel.

Prokurátor disponuje právomocami aj v rámci prípravného konania pri vyšetrovaní trestných činov.

Prokurátor ako orgán činný v trestnom konaní je povinný poškodeného o jeho právach poučiť a poskytnúť mu plnú možnosť na ich uplatnenie.

V prípravnom konaní prokurátor podáva sudcovi pre prípravné konanie návrh na ustanovenie opatrovníka dieťaťu v prípadoch, keď zákonný zástupca dieťaťa nemôže túto funkciu vykonávať a je nebezpečenstvo z omeškania.

Prokurátor dbá na zabezpečenie práv maloletého poškodeného v rozsahu ustanovenom osobitnými zákonmi.

Prokurátor ako orgán činný v trestnom konaní je povinný poskytnúť zákonnému zástupcovi dieťaťa informáciu o tom, že obvinený/odsúdený je na slobode, ak v súvislosti s tým hrozí dieťaťu nebezpečenstvo.

Ak je ako svedok vypočúvaná osoba mladšia ako 18 rokov a ak ide o trestný čin spáchaný voči blízkej osobe alebo zverenej osobe alebo je zrejmé z okolností prípadu, že opätovná výpoveď osoby mladšej ako 18 rokov môže byť ovplyvnená, alebo je odôvodnený predpoklad, že výsluch by mohol nepriaznivo ovplyvňovať duševný a mravný vývoj osoby mladšej ako 18 rokov, výsluch sa vykoná tak, aby osoba mladšia ako 18 rokov mohla byť v ďalšom konaní vypočutá len výnimočne. Ďalší výsluch osoby mladšej ako 18 rokov sa v prípravnom konaní môže vykonať len so súhlasom jej zákonného zástupcu a v prípadoch podľa § 48 ods. 2 so súhlasom opatrovníka.

Ak výsledky vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania dostatočne odôvodňujú postavenie obvineného pred súd, prokurátor podá obžalobu príslušnému súdu a v konaní pred súdom obžalobu zastupuje.

Prokurátor vykonáva svoju pôsobnosť v civilnom procese súvisiacom s prípadom násilia na dieťati. Ak to ustanovuje zákon, prokurátor je oprávnený podať návrh na začatie civilného procesu (napr. konanie o nariadení výchovného opatrenia, konanie o nariadení ústavnej výchovy...), vstúpiť do už začatého civilného procesu alebo podať opravný prostriedok proti rozhodnutiu súdu v civilnom procese.

Prokurátor ako orgán činný v trestnom konaní je povinný informovať obeť o jej právach jednoduchým a pre ňu zrozumiteľným spôsobom. Prokurátor v tomto prípade osobitne prihliada na ťažkosti pri porozumení alebo komunikácii vyplývajúce z určitého druhu zdravotného postihnutia, znalosti jazyka, ako aj na obmedzenú vyjadrovaciu schopnosť obete.

Ďalšie povinnosti a oprávnenia prokuratúry

Prokurátor ako orgán činný v trestnom konaní je povinný umožniť obeti uplatňovanie práv, ktoré jej podľa zákona patria. V prípade odôvodnenej potreby prokurátor spolupracuje so subjektami poskytujúcimi pomoc obetiam.

Prokurátor ako orgán činný v trestnom konaní je povinný uskutočniť individuálne posúdenie obete. Pri prvom kontakte s obeťou je prokurátor povinný poskytnúť obeti informácie napríklad o prístupe k právnej pomoci, možnostiach poskytnutia nevyhnutnej zdravotnej starostlivosti, uplatnení nároku na náhradu škody v trestnom konaní, ak jej už neboli poskytnuté skôr. To všetko spôsobom, ktorý zodpovedá veku, rozumovej a vôľovej vyspelosti obete, a taktiež aj jej zdravotnému stavu, vrátane psychického stavu.

Prokuratúra	Prokuratúra je povinná	Prokuratúra je oprávnená žiadať
Vo vzťahu k orgánu SPODaSK	1/ Upozorniť na porušovanie práv dieťaťa. 2/ Poskytnúť súčinnosť na účely vykonávania opatrení SPODaSK. 3/ Spolupracovať pri zosúlaďovaní postupov pri hodnotení situácie dieťaťa a postupov riešenia situácie dieťaťa. 4/ Na žiadosť bezplatne poskytnúť informácie na účely overenia úrovne starostlivosti o dieťa. 5/ Poskytnúť informáciu o tom, že obvinený/odsúdený je na slobode, ak v súvislosti s tým hrozí dieťaťu nebezpečenstvo v prípade, ak je orgán SPODaSK opatrovník dieťaťa v trestnom konaní.	1/ Včasné vybavovanie dožiadania v trestnom konaní. 2/ Poskytnutie súčinnosti v trestnom konaní pri plnení ich úloh, ktoré súvisia s trestným konaním. 3/ Poskytnutie obrazového záznamu, obrazovo-zvukového záznamu a zvukového záznamu vyhotoveného na účely preukázania ohrozenia života dieťaťa, zdravia dieťaťa, neľudského alebo zlého zaobchádzania s dieťaťom.
Vo vzťahu k PZ		1/ Policajný zbor má vo vzťahu k prokuratúre viacero povinností v prípravnom konaní pri vyšetrovaní trestných činov.
Vo vzťahu k poskytovateľovi ZS		1/ Včasné vybavovanie dožiadania v trestnom konaní. 2/ Poskytnutie súčinnosti v trestnom konaní pri plnení ich úloh, ktoré súvisia s trestným konaním 3/ Poskytnutie výpisu zo zdravotnej dokumentácie na základe písomného vyžiadania.

Vo vzťahu k školám a školským zariadeniam		1/ Včasné vybavovanie dožiadania v trestnom konaní. 2/ Poskytnutie súčinnosti v trestnom konaní pri plnení ich úloh, ktoré súvisia s trestným konaním
Vo vzťahu k obci	1/ Poskytnúť súčinnosť v rozsahu potrebnom na výkon jej pôsobnosti.	1/ Včasné vybavovanie dožiadania v trestnom konaní. 2/ Poskytnutie súčinnosti v trestnom konaní pri plnení ich úloh, ktoré súvisia s trestným konaním.
Vo vzťahu k VÚC	1/ Poskytnúť súčinnosť v rozsahu potrebnom na výkon jeho pôsobnosti.	1/ Včasné vybavovanie dožiadania v trestnom konaní. 2/ Poskytnutie súčinnosti v trestnom konaní pri plnení ich úloh, ktoré súvisia s trestným konaním.
Vo vzťahu k akreditovanému subjektu	1/ Ak bol akreditovaný subjekt ustanovený za opatrovníka dieťaťa v trestnom konaní alebo zastupuje dieťa ako splnomocnenec, prokuratúra k nemu pristupuje ako k subjektu, ktorý bol ustanovený na vykonávanie práv poškodeného dieťaťa.	1/ Včasné vybavovanie dožiadania v trestnom konaní. 2/ Poskytnutie súčinnosti v trestnom konaní pri plnení ich úloh, ktoré súvisia s trestným konaním
Vo vzťahu k súdu	1/ Navzájom si pomáhať pri plnení úloh vyplývajúcich z Trestného poriadku.	
Vo vzťahu k Slovenskému národnému stredisku pre ľudské práva	1/ Poskytnúť informácie o dodržiavaní ľudských práv.	

SÚD

Súd je subjekt, ktorý v súvislosti s ochranou detí pred násilím prejednáva a rozhoduje v civilnom procese prípady, v ktorých sa rozhoduje o dieťati a jeho právach a právom chránených záujmoch (napríklad zverenie do starostlivosti, výživné atď.), prejednáva v trestnom konaní trestné činy spáchané na dieťati a rozhoduje o vine a treste pre ich páchateľov. Súdy sú v zmysle Ústavy Slovenskej republiky nezávislé a nestranné.

Ďalšie povinnosti a oprávnenia súdu

Súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, prihliadne vždy na záujem maloletého dieťaťa.

Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení výchovných opatrení.

Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak uložené výchovné opatrenia neviedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli.

Súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom SPODaSK, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

Súd sústavne sleduje spôsob výkonu funkcie poručníka, prípadne opatrovníka a najmenej dvakrát do roka ho hodnotí v súčinnosti s obcou a orgánom SPODaSK.

Súd môže rodičom obmedziť výkon ich rodičovských práv.

Súd môže pozbaviť rodiča výkonu rodičovských práv.

Súd môže ustanoviť maloletému dieťaťu poručníka, ktorý bude zabezpečovať jeho výchovu, zastupovať ho a spravovať jeho majetok.

Ak nebolo možné ustanoviť za poručníka žiadnu fyzickú osobu, súd ustanoví za poručníka obec.

Ak rodičovské práva a povinnosti nemôže vykonávať ani jeden z rodičov alebo ak súd rozhodol podľa § 38 ods. 1 alebo 4 zákona o rodine vo vzťahu k jedinému žijúcemu rodičovi, ustanoví vo svojom rozhodnutí maloletému dieťaťu poručníka.

Ak súd rozhodol o obmedzení výkonu rodičovských práv a povinností vo vzťahu k obidvom rodičom alebo k jedinému žijúcemu rodičovi, ustanoví vo svojom rozhodnutí maloletému dieťaťu opatrovníka.

Súd ustanoví maloletému dieťaťu opatrovníka, ktorý ho bude v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať (kolízny opatrovník).

Ak sa ocitne maloleté dieťa bez akejkoľvek starostlivosti alebo ak je jeho život, zdravie alebo priaznivý vývoj vážne ohrozený alebo narušený, súd bez návrhu alebo na návrh orgánu SPODaSK podľa osobitných predpisov neodkladným opatrením nariadi, aby bolo maloleté dieťa dočasne zverené do starostlivosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ktorú v uznesení určí.

Súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť dieťaťu.

Neodkladným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi viaceré povinnosti a zákazy na ochranu dieťaťa.

Probačný a mediačný úradník súdu vykonáva kontrolu odsúdenej osoby technickými prostriedkami pri výkone niektorých rozhodnutí.

Súd môže povoliť orgánu SPODaSK vstup do bytu alebo iného priestoru slúžiaceho na bývanie alebo do priestoru k nim patriacemu na účel preverenia stavu dieťaťa.

Súd je povinný poskytnúť zákonnému zástupcovi dieťaťa informáciu o tom, že obvinený/odsúdený je na slobode, ak v súvislosti s tým hrozí dieťaťu nebezpečenstvo.

Súd ustanovuje dieťaťu opatrovníka v trestnom konaní, ak zákonný zástupca dieťaťa nemôže túto funkciu vykonávať a je nebezpečenstvo z omeškania.

Súd rozhoduje o nárokoch poškodeného dieťaťa v trestnom konaní.

Súd je povinný informovať obeť o jej právach jednoduchým a pre ňu zrozumiteľným spôsobom. Súd v tomto prípade osobitne prihliada na ťažkosti pri porozumení alebo komunikácií vyplývajúce z určitého druhu zdravotného postihnutia, znalosti jazyka, ako aj na obmedzenú vyjadrovaciu schopnosť obete.

Súd je povinný umožniť obeti uplatňovanie práv, ktoré jej podľa zákona patria. V prípade odôvodnenej potreby súd spolupracuje so subjektami poskytujúcimi pomoc obetiam.

Súd uskutočňuje s ohľadom na závažnosť spáchaného trestného činu individuálne posúdenie obete tak, aby sa zistilo, či ide o obzvlášť zraniteľnú obeť na účely zabránenia opakovanej viktimizácii.

Súd	Súd je povinný	Súd je oprávnený žiadať
Vo vzťahu k orgánu SPODaSK	1/ Upozorniť na porušovanie práv dieťaťa. 2/ Poskytnúť súčinnosť na účely vykonávania opatrení SPODaSK. 3/ Na žiadosť bezplatne poskytnúť informácie na účely overenia úrovne starostlivosti o dieťa. 4/ Poskytnúť informáciu o tom, že obvinený/odsúdený je na slobode, ak v súvislosti s tým hrozí dieťaťu nebezpečenstvo v prípade, ak je orgán SPODaSK opatrovník dieťaťa v trestnom konaní. 5/ Prostredníctvom probačného a mediačného úradníka informovať o preverenom bezpečnostnom incidente, ak bezpečnostný incident ohrozil maloleté dieťa alebo maloleté dieťa je chránenou osobou.	1/ Poskytnutie súčinnosti pri plnení jeho úloh, ktoré súvisia s trestným konaním. 2/ Poskytnutie súčinnosti pri sledovaní vykonávania výchovných opatrení. 3/ Poskytnutie súčinnosti pri vykonávaní dohľadu nad výchovou dieťaťa súdom. 4/ Poskytnutie súčinnosti pri sledovaní spôsobu výkonu ústavnej starostlivosti. 5/ Poskytnutie súčinnosti pri sledovaní spôsobu výkonu funkcie poručníka. 6/ Predkladanie správy o účinkoch opatrení (najmenej raz za 6 mesiacov), ktoré boli prijaté na odstránenie dôvodov, pre ktoré bola nariadená ústavná starostlivosť 7/ Poskytnutie súčinnosti pri zisťovaní informácií o dôvodoch nepodrobenia sa rozhodnutiu o výchove maloletých detí pred nariadením výkonu tohto rozhodnutia. 8/ Poskytnutie súčinnosti pri vykonávaní výchovných opatrení podľa zákona o rodine a informovanie o plnení účelu týchto výchovných oprávnení. 9/ Informovanie o plnení účelu výchovného opatrenia, ak je dieťa umiestnené v zariadení na výkon rozhodnutia súdu na základe rozhodnutia o uložení výchovného opatrenia. 10/ Poskytnutie súčinnosti pri zhodnotení výkonu náhradnej osobnej starostlivosti a pestúnskej starostlivosti. 11/ Poskytnutie obrazového záznamu, obrazovo-zvukového záznamu a zvukového záznamu vyhotoveného na účely preukázania ohrozenia života dieťaťa, zdravia dieťaťa, neľudského alebo zlého zaobchádzania s dieťaťom. 12/ Včasné vybavovanie dožiadania súdov na účely trestného konania.
Vo vzťahu k PZ	1/ Navzájom si pomáhať pri plnení úloh vyplývajúcich z Trestného poriadku.	1/ Poskytnutie ochrany probačnému a mediačnému úradníkovi pri plnení úloh podľa zákona o kontrole výkonu niektorých rozhodnutí technickými prostriedkami.
Vo vzťahu k poskytovateľovi ZS		1/ Poskytnutie súčinnosti súdu pri plnení jeho úloh, ktoré súvisia s trestným konaním. 2/ Včasné vybavovanie dožiadaní súdov na účely trestného konania. 3/ Poskytnutie výpisu zo zdravotnej dokumentácie na základe písomného vyžiadania.
Vo vzťahu k školám a školským zariadeniam		1/ Poskytnutie súčinnosti súdu pri plnení jeho úloh, ktoré súvisia s trestným konaním. 2/ Včasné vybavovanie dožiadaní súdov na účely trestného konania.

Vo vzťahu k obci	1/ Poskytnúť súčinnosť v rozsahu potrebnom na výkon jej pôsobnosti.	1/ Poskytnutie súčinnosti súdu pri plnení jeho úloh, ktoré súvisia s trestným konaním. 2/ Poskytnutie súčinnosti pri sledovaní vykonávania výchovných opatrení. 3/ Poskytnutie súčinnosti pri vykonávaní dohľadu nad výchovou dieťaťa súdom. 4/ Poskytnutie súčinnosti pri sledovaní spôsobu výkonu ústavnej starostlivosti. 5/ Poskytnutie súčinnosti pri sledovaní spôsobu výkonu funkcie poručníka. 6/ Včasné vybavovanie dožiadaní súdov na účely trestného konania. 7/ Poskytnutie súčinnosti pri zisťovaní informácií o dôvodoch nepodrobenia sa rozhodnutiu o výchove maloletých detí pred nariadením výkonu tohto rozhodnutia.
Vo vzťahu k VÚC	1/ Poskytnúť súčinnosť v rozsahu potrebnom na výkon jeho pôsobnosti.	1/ Poskytnutie súčinnosti súdu pri plnení jeho úloh, ktoré súvisia s trestným konaním. 2/ Včasné vybavovanie dožiadaní súdov na účely trestného konania.
Vo vzťahu k akreditovanému subjektu		1/ Poskytnutie súčinnosti a včasné vybavovanie dožiadaní súdu pri plnení jeho úloh, ktoré súvisia s trestným konaním. 2/ Poskytnutie súčinnosti pri sledovaní vykonávania výchovných opatrení, ak je zariadením na výkon výchovného opatrenia.
Vo vzťahu k prokurátorovi	1/ Navzájom si pomáhať s orgánmi činnými v trestnom konaní pri plnení úloh vyplývajúcich z Trestného poriadku.	
Vo vzťahu k Slovenskému národnému stredisku pre ľudské práva	1/ Poskytnúť informácie o dodržiavaní ľudských práv.	

ŠKOLA A ŠKOLSKÉ ZARIADENIE

Škola a školské zariadenie sú subjekty, ktoré sú pri výchove a vzdelávaní povinné vytvárať podmienky na zdravý vývin detí a žiakov, na predchádzanie sociálno-patologických javom a povinné zaistiť bezpečnosť a ochranu zdravia detí a žiakov.

Ďalšie povinnosti školy a školského zariadenia

Ak o to dieťa požiada, škola a školské zariadenie sú povinné poskytnúť dieťaťu okamžitú pomoc pri ochrane jeho života a zdravia. V tejto súvislosti vykonávajú opatrenia na zabezpečenie jeho práv a právom chránených záujmov.

Pedagogickí zamestnanci a odborní zamestnanci sú povinní chrániť a rešpektovať práva dieťaťa, žiaka, poslucháča a jeho zákonného zástupcu.

Pedagogickí zamestnanci a odborní zamestnanci sú povinní poskytovať dieťaťu, žiakovi, poslucháčovi alebo ich zákonnému zástupcovi poradenstvo alebo odbornú pomoc spojenú s výchovou a vzdelávaním.

Pedagogickí a odborní zamestnanci by mali priebežne monitorovať správanie sa detí a jeho zmeny a v prípadoch podozrenia na porušovanie ich zdravého osobnostného vývinu zabezpečiť ich ochranu a bezodkladne riešiť vzniknutý problém v súčinnosti s vedením školy a zákonnými zástupcami dieťaťa.

Primeraným spôsobom zabezpečiť informovanosť o rizikách, že sa deti môžu stať obeťami sexuálneho zneužívania, vykorisťovania a detskej pornografie. Odporúča sa zabezpečiť prístupnosť a dostupnosť informácií deťom o právach dieťaťa so zameraním na problematiku prevencie násilia páchaného na deťoch a o možnostiach pomoci.

V zmysle zákona, centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie v spolupráci s rodinou, školou a školským zariadením poskytuje preventívnu výchovnú a psychologickú starostlivosť deťom (okrem detí so zdravotným postihnutím) a ich zákonným zástupcom.

V zmysle zákona, centrum špeciálno-pedagogického poradenstva poskytuje komplexnú špeciálnopedagogickú činnosť, psychologickú, diagnostickú, poradenskú, rehabilitačnú, preventívnu, metodickú, výchovno-vzdelávaciu a inú odbornú činnosť a súbor špeciálnopedagogických intervencií deťom so zdravotným postihnutím vrátane detí s vývinovými poruchami.

Škola a školské zariadenie	Škola a školské zariadenie sú povinné
Vo vzťahu k orgánu SPODaSK	1/ Upozorniť na porušovanie práv dieťaťa. 2/ Poskytnúť súčinnosť na účely vykonávania opatrení SPODaSK. 3/ Spolupracovať pri zosúlaďovaní postupov pri hodnotení situácie dieťaťa a postupov riešenia situácie dieťaťa. 4/ Na žiadosť bezplatne poskytnúť informácie na účely overenia úrovne starostlivosti o dieťa.

Škola a školské zariadenie	Škola a školské zariadenie sú povinné
Vo vzťahu k PZ	1/ Bez meškania oznamovať skutočnosti nasvedčujúce tomu, že bol spáchaný trestný čin, ak to neoznámi prokuratúre. 2/ Včasne vybavovať dožiadania pre účely trestného konania. 3/ Poskytnúť súčinnosť v trestnom konaní pri plnení úloh, ktoré súvisia s trestným konaním. 4/ Poskytnúť podklady a informácie potrebné na plnenie úloh Policajnému zboru.
Vo vzťahu k obci	1/ Poskytnúť súčinnosť v rozsahu potrebnom na výkon jej pôsobnosti.
Vo vzťahu k VÚC	1/ Poskytnúť súčinnosť v rozsahu potrebnom na výkon jeho pôsobnosti.
Vo vzťahu k súdu	1/ Poskytnúť súčinnosť súdu pri plnení jeho úloh, ktoré súvisia s trestným konaním. 2/ Včas vybavovať dožiadania súdov v trestnom konaní.
Vo vzťahu k prokuratúre	1/ Bez meškania oznamovať skutočnosti nasvedčujúce tomu, že bol spáchaný trestný čin, ak to neoznámi prokuratúre. 2/ Včasne vybavovať dožiadania pre účely trestného konania. 3/ Poskytnúť súčinnosť v trestnom konaní pri plnení úloh, ktoré súvisia s trestným konaním.
Vo vzťahu k verejnému ochrancovi práv	1/ Splniť zákonné povinnosti v súvislosti s vybavením žiadosti verejného ochrancu práv.
Vo vzťahu ku komisárovi pre deti	1/ Splniť zákonné povinnosti v súvislosti s vybavením žiadosti komisára pre deti.

POSKYTOVATEĽ ZDRAVOTNEJ STAROSTLIVOSTI

Poskytovateľ ZS pre deti a dorast je subjektom, ktorý poskytuje zdravotnú starostlivosť s cieľom uzdravenia dieťaťa alebo zlepšenia stavu dieťaťa vykonávaním všetkých zdravotných výkonov na správne určenie choroby so zabezpečením včasnej a účinnej liečby. Včasná identifikácia príznakov zanedbávania alebo násilia páchaného na dieťati odhalených lekárom alebo zdravotníckym pracovníkom je kľúčom k efektívnej pomoci dieťaťu.

Ďalšie povinnosti poskytovateľa zdravotnej starostlivosti

Ak dieťa požiada poskytovateľa ZS o pomoc pri ochrane jeho života a zdravia, je poskytovateľ ZS povinný poskytnúť dieťaťu okamžitú pomoc, vykonať opatrenia na zabezpečenie jeho práv a právom chránených záujmov, a to aj sprostredkovaním tejto pomoci.

Poskytovateľ ZS je povinný hlásiť osoby s podozrením na ich zanedbávanie, týranie, zneužívanie a osoby, na ktorých bolo páchané násilie do Národného registra osôb s podozrením na ich zanedbávanie, týranie, zneužívanie a osôb, na ktorých bolo páchané násilie. Poskytovateľ zdravotnej starostlivosti má túto povinnosť vykonať do troch pracovných dní od zistenia podozrenia.

Poskytovateľ ZS je povinný najneskôr nasledujúci deň po prepustení dieťaťa, ktoré je po narodení prepustené z ústavnej zdravotnej starostlivosti do domáceho prostredia alebo najneskôr nasledujúci deň po opustení zariadenia ústavnej zdravotnej starostlivosti matkou po pôrode s dieťaťom spôsobom, ktorý je v rozpore s ustanovením osobitného predpisu o prepustení osoby z ústavnej zdravotnej starostlivosti, preukázateľne odoslať lekársku prepúšťaciu správu dieťaťa všeobecnému lekárovi, ktorý poskytuje všeobecnú ambulantnú zdravotnú starostlivosť pre deti a dorast.

Poskytovateľ ZS	Poskytovateľ ZS je povinný
Vo vzťahu k orgánu SPODaSK	1/ Bezodkladne oznámiť podozrenie na sexuálne zneužívanie alebo iné zneužívanie maloletej osoby, znásilnenie maloletej osoby, sexuálne násilie voči maloletej osobe, sexuálne vykorisťovanie maloletej osoby, súlož medzi príbuznými, ktorá sa týka maloletej osoby, týranie alebo zanedbávanie maloletej osoby. 2/ Upozorniť na porušovanie práv dieťaťa. 3/ Bezodkladne oznámiť opustenie zariadenia ústavnej zdravotnej starostlivosti matkou po pôrode bez dieťaťa alebo s dieťaťom spôsobom, ktorý je v rozpore so zákonom. 4/ Oznámiť znemožnenie vykonania preventívnej prehliadky dieťaťa v domácom prostredí, ktorá sa má vykonať do troch pracovných dní od doručenia prepúšťacej správy dieťaťa, ktoré je po narodení prepustené z ústavnej zdravotnej starostlivosti do domáceho prostredia. 5/ Poskytnúť súčinnosť na účely vykonávania opatrení SPODaSK. 6/ Spolupracovať pri zosúlaďovaní postupov pri hodnotení situácie dieťaťa a postupov riešenia situácie dieťaťa. 7/ Na žiadosť bezplatne poskytnúť informácie na účely overenia úrovne starostlivosti o dieťa.

Poskytovateľ ZS	Poskytovateľ ZS je povinný
Vo vzťahu k PZ	1/ Bezodkladne oznámiť podozrenie na sexuálne zneužívanie alebo iné zneužívanie maloletej osoby, znásilnenie maloletej osoby, sexuálne násilie voči maloletej osobe, sexuálne vykorisťovanie maloletej osoby, súlož medzi príbuznými, ktorá sa týka maloletej osoby, týranie alebo zanedbávanie maloletej osoby. 2/ Poskytnúť súčinnosť v trestnom konaní pri plnení úloh, ktoré súvisia s trestným konaním. 3/ Poskytnúť podklady a informácie potrebné na plnenie úloh Policajnému zboru. 4/ Včasne vybavovať dožiadania pre účely trestného konania. 5/ Poskytnúť výpis zo zdravotnej dokumentácie na základe písomného vyžiadania.
Vo vzťahu k obci	1/ Poskytnúť súčinnosť v rozsahu potrebnom na výkon jej pôsobnosti.
Vo vzťahu k VÚC	1/ Poskytnúť súčinnosť v rozsahu potrebnom na výkon jeho pôsobnosti.
Vo vzťahu k súdu	1/ Poskytnúť súčinnosť súdu pri plnení jeho úloh, ktoré súvisia s trestným konaním. 2/ Včas vybavovať dožiadania súdov v trestnom konaní. 3/ Poskytnúť výpis zo zdravotnej dokumentácie na základe písomného vyžiadania.
Vo vzťahu k prokuratúre	1/ Bezodkladne oznámiť podozrenie na sexuálne zneužívanie alebo iné zneužívanie maloletej osoby, znásilnenie maloletej osoby, sexuálne násilie voči maloletej osobe, sexuálne vykorisťovanie maloletej osoby, súlož medzi príbuznými, ktorá sa týka maloletej osoby, týranie alebo zanedbávanie maloletej osoby. 2/ Poskytnúť súčinnosť v trestnom konaní pri plnení úloh, ktoré súvisia s trestným konaním. 3/ Včasne vybavovať dožiadania pre účely trestného konania. 4/ Poskytnúť výpis zo zdravotnej dokumentácie na základe písomného vyžiadania.
Vo vzťahu ku komisárovi pre deti	1/ Splniť zákonné povinnosti v súvislosti s vybavením žiadosti komisára pre deti.

VEREJNÝ OCHRANCA PRÁV

Verejný ochranca práv je nezávislý orgán podieľajúci sa na ochrane základných práv a slobôd detí pri konaní, rozhodovaní alebo nečinnosti orgánov verejnej správy, ak je ich konanie, rozhodovanie alebo nečinnosť v rozpore s právnym poriadkom alebo princípmi demokratického a právneho štátu.

Ďalšie oprávnenia verejného ochrancu práv

Verejný ochranca práv je pri vybavovaní podnetu oprávnený vstupovať do objektov orgánov verejnej správy.

Verejný ochranca práv je pri vybavovaní podnetu oprávnený vyžadovať od orgánu verejnej správy, aby mu poskytol potrebné spisy a doklady, ako aj vysvetlenie k veci, ktorej sa podnet týka.

Verejný ochranca práv je pri vybavovaní podnetu oprávnený klásť otázky zamestnancom orgánu verejnej správy.

Verejný ochranca práv je pri vybavovaní podnetu oprávnený hovoriť aj bez prítomnosti iných osôb s osobami, ktoré sú zaistené v miestach, kde sa vykonáva ochranná výchova alebo ústavná výchova.

Verejný ochranca práv je pri vybavovaní podnetu oprávnený nahliadať, robiť si výpisy, odpisy a kópie zo spisov v súdnom konaní a v konaní orgánov činných v trestnom konaní, ak je to potrebné na riadne vybavenie podnetu.

Verejný ochranca práv	Verejný ochranca práv je povinný	Verejný ochranca práv je oprávnený žiadať
Vo vzťahu k orgánu SPODaSK	1/ Upozorniť na porušovanie práv dieťaťa.	1/ Bezodkladné poskytnutie informácie a vysvetlenia. 2/ Bezodkladné nahliadnutie do spisu alebo požičanie spisu. 3/ Predloženie stanoviska ku skutkovým a právnym otázkam. 4/ Vykonanie opatrení, ktoré navrhne v prípade ich nečinnosti, ak vykonanie takých opatrení vyplýva zo zákona alebo z iného všeobecne záväzného predpisu.
Vo vzťahu k PZ	1/ Oznámiť skutočnosti nasvedčujúce tomu, že pri činnosti orgánu verejnej správy bol spáchaný trestný čin alebo priestupok. 2/ Poskytnúť súčinnosť v trestnom konaní pri plnení úloh, ktoré súvisia s trestným konaním. 3/ Včasne vybavovať dožiadania pre účely trestného konania. 4/ Poskytnúť podklady a informácie potrebné na plnenie úloh Policajnému zboru.	1/ Bezodkladné poskytnutie informácie a vysvetlenia. 2/ Bezodkladné nahliadnutie do spisu alebo požičanie spisu. 3/ Predloženie stanoviska ku skutkovým a právnym otázkam. 4/ Vysporiadanie sa s dôkazmi a opatreniami, ktoré navrhne.

Verejný ochranca práv	Verejný ochranca práv je povinný	Verejný ochranca práv je oprávnený žiadať
Vo vzťahu k školám a školským zariadeniam		1/ Splnenie zákonných povinnosti v súvislosti s vykonávaním svojej činnosti.
Vo vzťahu k obci		1/ Splnenie zákonných povinnosti v súvislosti s vykonávaním svojej činnosti.
Vo vzťahu k VÚC		1/ Splnenie zákonných povinnosti v súvislosti s vykonávaním svojej činnosti.
Vo vzťahu k akreditovanému subjektu		1/ Splnenie zákonných povinnosti v súvislosti s vykonávaním svojej činnosti.
Vo vzťahu k súdu	1/ Oznámiť skutočnosti nasvedčujúce tomu, že pri činnosti orgánu verejnej správy bol spáchaný trestný čin alebo priestupok.	
Vo vzťahu k prokuratúre	1/ Oznámiť skutočnosti nasvedčujúce tomu, že pri činnosti orgánu verejnej správy bol spáchaný trestný čin. 2/ Poskytnúť súčinnosť v trestnom konaní pri plnení úloh, ktoré súvisia s trestným konaním. 3/ Včasne vybavovať dožiadania pre účely trestného konania.	

KOMISÁR PRE DETI

Komisár pre deti je nezávislý orgán, ktorý svoju pôsobnosť vykonáva oddelene od iných orgánov. Podieľa sa na ochrane práv detí podporou a presadzovaním práv priznaných dieťaťu medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná. Komisár pre deti monitoruje dodržiavanie práv dieťaťa a posudzuje na základe podnetu alebo z vlastnej iniciatívy dodržiavanie práv dieťaťa. Dieťa má právo obrátiť sa na komisára pre deti priamo alebo prostredníctvom inej osoby aj bez vedomia rodičov, poručníka, opatrovníka alebo inej osoby, ktorej bolo dieťa zverené do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov.

Ďalšie oprávnenia komisára pre deti

Komisár pre deti je oprávnený požadovať informácie a údaje na účely posúdenia dodržiavania práv dieťaťa a na účely monitorovania dodržiavania práv dieťaťa, kópie spisovej dokumentácie na účely posúdenia dodržiavania práv dieťaťa vrátane kópií dokladov, obrazových záznamov, zvukových záznamov alebo obrazovo-zvukových záznamov.

Komisár pre deti je oprávnený hovoriť aj bez prítomnosti tretích osôb s dieťaťom, ktoré je umiestnené v mieste, kde sa vykonáva väzba, trest odňatia slobody, ochranné liečenie alebo ochranná výchova, alebo v mieste, kde sa vykonáva ústavná starostlivosť, výchovné opatrenie alebo neodkladné opatrenie.

Komisár pre deti je oprávnený navrhovať prostriedky nápravy podľa výsledkov posúdenia alebo podľa výsledkov monitorovacej činnosti.

Komisár pre deti	Komisár pre deti je povinný	Komisár pre deti je oprávnený žiadať
Vo vzťahu k orgánu SPODaSK	1/ Upozorniť na porušovanie práv dieťaťa.	1/ Umožnenie vstupu do ich objektu alebo vstup na iné miesto, ak sa na tomto mieste nachádza dieťa. 2/ Poskytnutie písomného stanoviska, informácií, údajov a kópií spisovej dokumentácie do 20 dní odo dňa doručenia žiadosti. 3/ Bez zbytočného odkladu zabezpečenie vykonania ním navrhnutých oprávnení. 4/ Poskytnutie súčinnosti pri výkone pôsobnosti.
Vo vzťahu k poskytovateľovi ZS		1/ Splnenie zákonných povinností v súvislosti s vykonávaním svojej činnosti.
Vo vzťahu k školám a školským zariadeniam		1/ Splnenie zákonných povinnosti v súvislosti s vykonávaním svojej činnosti.

Komisár pre deti	Komisár pre deti je povinný	Komisár pre deti je oprávnený žiadať
Vo vzťahu k PZ	1/ Bez meškania oznamovať skutočnosti nasvedčujúce tomu, že bol spáchaný trestný čin, ak to neoznámi prokuratúre. 2/ Poskytnúť súčinnosť v trestnom konaní pri plnení úloh, ktoré súvisia s trestným konaním. 3/ Včasne vybavovať dožiadania pre účely trestného konania. 4/ Poskytnúť na žiadosť zvukový alebo obrazovo-zvukový záznam vyhotovený pri podávaní podnetu. 5/ Odstúpiť podnet alebo jeho časť, ak zistí, že podnet je oznámením o skutočnostiach, že bol spáchaný trestný čin. 6/ Poskytnúť podklady a informácie potrebné na plnenie úloh Policajnému zboru.	1/ Umožnenie vstupu do ich objektu alebo vstup na iné miesto, ak sa na tomto mieste nachádza dieťa. 2/ Poskytnutie písomného stanoviska, informácií, údajov a kópií spisovej dokumentácie do 20 dní odo dňa doručenia žiadosti. 3/ Bez zbytočného odkladu zabezpečenie vykonania ním navrhnutých oprávnení. 4/ Poskytnutie súčinnosti pri výkone pôsobnosti.
Vo vzťahu k obci		1/ Splnenie zákonných povinnosti v súvislosti s vykonávaním svojej činnosti.
Vo vzťahu k VÚC		1/ Splnenie zákonných povinnosti v súvislosti s vykonávaním svojej činnosti.
Vo vzťahu k akreditovanému subjektu		1/ Splnenie zákonných povinnosti v súvislosti s vykonávaním svojej činnosti.
Vo vzťahu k súdu	1/ Poskytnúť súčinnosť súdu pri plnení jeho úloh, ktoré súvisia s trestným konaním. 2/ Včas vybavovať dožiadania súdov v trestnom konaní. 3/ Poskytnúť na žiadosť zvukový alebo obrazovo-zvukový záznam vyhotovený pri podávaní podnetu.	
Vo vzťahu k prokuratúre	1/ Bez meškania oznamovať skutočnosti nasvedčujúce tomu, že bol spáchaný trestný čin, ak to neoznámi Policajnému zboru. 2/ Poskytnúť súčinnosť v trestnom konaní pri plnení úloh, ktoré súvisia s trestným konaním. 3/ Včasne vybavovať dožiadania pre účely trestného konania. 4/ Poskytnúť na žiadosť zvukový alebo obrazovo-zvukový záznam vyhotovený pri podávaní podnetu. 5/ Odstúpiť podnet alebo jeho časť, ak zistí, že podnet je oznámením o skutočnostiach, že bol spáchaný trestný čin.	

© Národné koordinačné stredisko pre riešenie
problematiky násilia na deťoch

MINISTERSTVO
PRÁCE, SOCIÁLNYCH
VECÍ A RODINY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Národné koordinačné stredisko
pre riešenie problematiky
násilia na deťoch

CHRÁŇME DETI
PRED NÁSILÍM